

JEDAN DAN

Dejvid Nikols

Preveo
Marko Mladenović

■ Laguna ■

Naslov originala

David Nicholls
ONE DAY

Copyright © David Nicholls 2009

Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Maksu i Roumi, kada budete stariji.
I Hani, kao i uvek.*

„Ponekad si svestan da se tvoji veliki trenuci odigravaju, a ponekad se oni pomaljavaju iz prošlosti. Možda je isto i sa ljudima.“

DŽEJMS SOLTER, *Sagorevanje danâ*

„Čemu služe dani?
U danima živimo
Oni dolaze i bude nas
Iznova i iznova.
Oni služe da u njima budeš srećan:
Gde možemo živeti sem u danima?

Ah, odgonetanje tog pitanja
Tera sveštenika i lekara
Da u svojim mantilima
Trče preko polja.“

FILIP LARKIN, „Dani“

PRVI DEO

1988–1992.

Rane dvadesete

PRVO POGLAVLJE

Budućnost

PETAK, 15. JUL 1988.

Renkilor strit, Edinburg

– Valjda je najvažnije nešto promeniti – rekla je. – Znaš, istinski nešto promeniti.

– Šta, kao „promeniti svet“?

– Ne ceo bogovetni svet. Samo ono malo oko sebe.

Trenutak su ležali u tišini, sklupčani jedno oko drugog u krevetu za jedno, a zatim oboje počеше da se smeju duboko, onako kako već smeh zvuči pred zoru. – Ne mogu da verujem šta sam upravo rekla – progundala je. – Zvuči malko otrcano, je l' da?

– Malko.

– Pokušavam da te nadahnem! Pokušavam da tvojoj bednoj duši dam poleta za veliku pustolovinu koja te čeka. – Okrenula se ka njemu. – Nije da ti to treba. Pretpostavljam da si do tančina isplanirao budućnost, hvala lepo. Verovatno negde imaš neki mali dijagram ili šta već.

– Ne baš.

– Šta ćeš, onda, raditi? Kakav je veliki plan?

– Pa, moji roditelji će doći po moje stvari i šibnuće ih kod sebe, a zatim ću provesti dva-tri dana u njihovom stanu u Londonu i sresti se s nekim prijateljima. Onda Francuska...

– Baš lepo...

– Potom možda Kina, da vidim kako je tamo, pa ću možda u Indiju, da malo tuda proputujem...

– *Putovanje* – uzdahnula je. – Tako predvidivo.

– Šta fali putovanju?

– Pre je bežanje od stvarnosti.

– Mislim da je stvarnost precenjena – rekao je u nadi da bi to moglo zvučati tajanstveno i dopadljivo.

Frknula je. – Pretpostavljam da je u redu, za one koji mogu da ga priušte. Što prosto ne kažeš: „Idem na dvogodišnji odmor“? Dođe mu isto.

– Zato što putovanje širi vidike – rekao je, podigavši se na lakat i poljubivši je.

– Mislim da su tebi vidici već malo preširoki – kazala je, okrenuvši glavu, makar na tren. Opet su se smestili na jastuku. – Bilo kako bilo, nisam mislila na to šta ćeš raditi sledećeg meseca, mislila sam na budućnost-budućnost, kad budeš imao, ne znam... – Zastala je, kao da priziva neku nestvarnu zamisao, neku petu dimenziju – ...*Četrdeset* godina ili koliko već. Šta želiš da budeš kad budeš imao četrdeset godina?

– *Četrdeset*? – I on je delovao kao da se muči sa tom predstavom. – Ne znam. Smem li da kažem „bogati“?

– To je baš, baš plitko.

– U redu, onda „slavan“. – Počeo je da joj nosom gurka vrat.

– Ovo je malo bolesno, zar ne?

– Nije bolesno, već je... uzbudljivo.

– *Uzbudljivo!* – Sada je oponašao njen glas, njen mekani jorkširski naglasak, trudeći se da zvuči luckasto. Često joj se to dešavalo, da se mladi snobovi sprdaju s njenim glasom, kao da je u njenom naglasku bilo nečeg neuobičajenog i čudnovatog. I ne prvi put, ona oseti utešan drhtaj odbojnosti prema njemu. Izmigoljila mu se i leđima naslonila na hladan zid.

– Jeste, uzbudljivo. I treba da budemo uzbuđeni, zar ne? Sve te mogućnosti. Kao što rektor reče: „vrata mogućnosti širom su otvorena...“

– „Vaša imena biće u sutrašnjim novinama...“

– *Ne* bih rekla.

– Pa dobro, jesi li ti uzbuđena?

– Ja? Ne, bože moj, ja sam se utronjala.

– I ja sam. Bože... – Najednom se okrenuo i posegnuo za cigaretama na podu kraj kreveta, kao da želi da smiri živce. – Četrdeset godina. Četrdeset. Jebô te bog.

Nasmešivši se zbog njegove uznemirenosti, rešila je da je pojača. – Dakle, šta ćeš raditi kad budeš imao četrdeset godina? Zamišljeno je pripalio cigaretu. – Stvar je u tome, Em...

– „Em“? Ko je „Em“?

– Ljudi te zovu Em. Čuo sam ih.

– Da, *prijatelji* me zovu Em.

– Smem li onda i ja da te zovem Em?

– Samo izvoli, *Dekse*.

– Dakle, porazmislio sam malo o čitavoj toj priči o „starenju“ i zaključio kako bih voleo da ostanem upravo ovakav kakav sam sada.

Dekster Mejhju. Zagledala se kroz šiške u njega, naslonjenog na jeftino, dugmadima ukrašeno vinilsko uzglavlje, i čak i bez naočara beše joj jasno zašto bi on želeo da ostane baš takav kakav je. Zatvorenih očiju, s cigaretom nehajno zalepljenom za donju usnu, dok mu prva jutarnja svetlost greje jednu stranu lica kroz crveni filter od zavesa, imao je dar da izgleda kao da je u većitoj pozi za fotografisanje. Ema Morli smatrala je da je „naočiti“ smešna reč, reč koja pripada devetnaestom veku, ali za to zaista nije postojala nijedna druga, sem možda „lep“. Lice mu je bilo od onih na kojem se primećuju i kosti ispod kože, kao da bi čak i njegova gola lobanja izgledala privlačno. Lep

nos, malčice sjajan od masnoće, i tamnu kožu ispod očiju koje deluju gotovo natečene, orden časti od silnog pušenja i sitnih sati koje je proveo namerno gubeći na strip-pokeru od devojaka iz koledža „Bidejls“. Bilo je u njemu nečeg mačjeg: prefinjene obrve, usta izveštačeno napućena, usne za nijansu tamnije i pune, ali sad suve i ispucale, i crvene od bugarskog crnog vina. Na njeno zadovoljstvo, kosa mu je bila užasna, kratka pozadi i sa strane, s groznim malim čuperkom napred. Ono gela što je stavio bilo je popustilo, i sada je čuperak delovao živahno i paperjasto, kao kakav smešan šeširić.

I dalje zatvorenih očiju, izbacio je dim kroz nos. Očigledno je znao da ga ona posmatra jer je gurnuo ruku pod pazuh, stegnuvši pektoralne i biceps. Odakle mu ti mišići? Svakako ne od sportskih aktivnosti, sem ako u njih ne ubrajamo golišavo kupanje i igranje bilijara. Verovatno je posredi samo nekakvo zdravlje koje se u porodici prenosi s kolena na koleno, zajedno s akcijama, deonicama i kvalitetnim nameštajem. Dakle, naočit, ili čak lep, sa šarenim boksericama spuštenim na kukove, i nekako tu u njenoj postelji u malenoj iznajmljenoj sobi na kraju četvrte godine koledža. „Naočit“! Šta zamišljaš da si, Džejn Ejr? Odrasti. Budi razumna. Ne zanosi se.

Ugrabila mu je cigaretu iz ruke. – Mogu da te zamislim sa četrdeset godina – rekla je, s tragom pakosti u glasu. – Mogu to ovog trena da ti opišem.

Osmehnuo se ne otvorivši oči. – Samo izvoli.

– U redu... – Uzvrpoljila se i povukla naviše, s jorganom pod pazusima. – Nalaziš se u sportskom automobilu sa spušenim krovom u Kensingtonu ili Čelsiju ili tako negde, a kod tih kola je neverovatno to što su nečujna, jer sva kola će biti nečujna, ne znam, kada – 2006?

Čvršće je zažmurio da bi izračunao. – 2005...

– I taj auto lebdi tri pedlja od tla i piči Kingz roudom a ti imaš stomačić poput jastučića, ušuškan pod kožnim volanom, i one rukavice bez nadlanica, kosa ti se prorodila i ne vidi ti se brada. Ti si krupan čovek u sitnim kolima s tenom nalik pečenoj ćurki...

– A da pričamo o nečem drugom?

– A pored tebe je žena s naočarima za sunce, tvoja druga, ne, treća supruga, manekenka, ne, *nekadašnja* manekenka, ima dvadeset tri godine, upoznao si je dok je ležala na haubi nekih kola na sajmu automobila u Nici ili tako negde, prelepa je i glupa kô noć...

– Pa baš lepo. Imam li dece?

– Nemaš dece, samo tri razvoda, i petak je u julu i vas dvoje idete u neku kuću na selu, a u malenom prtljažniku tvog ledećeg automobila nalaze se teniski reketi i maljevi za krocket i korpa puna vrsnih vina i južnoafričkog grožđa i jadnih malih prepelica i špangle i vetar ti duva u čelo a ti si vrlo, vrlo zadovoljan sobom i žena broj tri, četiri, šta god već, osmehuje ti se sa otprilike dvesta blistavih belih zuba a ti joj uzvračaš osmehom i trudiš se da ne misliš na to da nemate ništa, ama baš ništa, da kažete jedno drugom.

Naglo se zaustavila. Zvučiš kao lujka, rekla je sebi. Molim te potrudi se da ne zvučiš kao lujka. – Naravno, ako ti je ikakva uteha, svi mi ostali poginućemo u nuklearnom ratu dobrobrano pre toga! – vedro je kazala, ali on se i dalje mrštio na nju.

– Možda bi onda trebalo da odem. Ako sam tako plitak i iskvaren...

– Nemoj, ne idi – rekla je, malko prebrzo. – Četiri je ujutru.

Povukao se naviše dok mu lice nije bilo na puki pedalj od njenog. – Ne znam otkud ti ta predstava o meni, ti me maltene i ne poznaješ.

– Znam taj tip.

- Taj tip?
- Vidala sam ja vas kako se movate po Katedri za savremene jezike, njačete jedni na druge, priređujete večere sa crnim kravatama...
- Ja čak i nemam crnu kravatu. A svakako ne njačem...
- Furate jahtama po Mediteranu na dugim odmorima, tatini sinovi...
- Ako sam tako odvratana... – Ruka mu je sada bila na njenom bedru.
- ...što jesi.
- ...zašto onda spavaš sa mnom? – Ruka mu je bila na njenoj toploj mekoj butini.
- Zapravo, mislim da nisam spavala s tobom, zar ne?
- Pa, to zavisi. – Nagnuo se i poljubio je. – Preciznije se izražavaj. – Ruka mu je bila na dnu njene kičme, a nogu je uvlačio između njenih nogu.
- Uzgred – promrmljala je, usana pritisnutih uz njegove.
- Šta? – Osetio je kako mu se njena noga poput zmiije obavija oko noge, privlačeći ga bliže.
- Treba da opereš zube.
- Ne smeta mi ako tebi ne smeta.
- Stvarno je grozno – nasmejala se. – Osećaš se na vino i pljuge.
- Onda je u redu. Osećaš se i ti.
- Glava joj se trgnu unatrag, prekidajući poljubac. – Je l'?
- Ne smeta mi. Volim vino i pljuge.
- Vraćam se za tren. – Naglo je odigla jorgan, pentrajući se preko njega.
- Kuda ćeš sad? – Stavio je ruku na njena gola leđa.
- Samo do kloce – rekla je, uzimajući naočare sa gomile knjiga kraj kreveta, krupne, s crnim socijalnim okvirima, standardnog oblika.

– „Kloca“, „kloca“... izvini što nisam upoznat sa...

Ustala je, s rukom preko grudi, pazeći da mu ostane okrenuta leđima. – Nemoj da odeš – kazala je, tiho izlazeći iz sobe, zakačivši dva prsta za lastiš gaćica kako bi svukla tkaninu na vrh butina. – I nemoj da se igraš sam dok me ne bude bilo.

Izdahnuo je kroz nos i povukao se naviše na postelji, obuhvatajući pogledom oronulu jeftinu sobu i znajući sa apsolutnom sigurnošću da se negde među umetničkim razglednicama i fotokopijama plakata za gnevne komade krije fotografija Nelsona Mandele, kao kakvog sanjalačkog idealnog dečka. Za poslednje četiri godine u tom gradu video je mnoštvo takvih spavaćih soba, raštrkanih kao mesta zločinâ, soba u kojima nikada nisi dalje od četiri koraka od nekog albuma Nine Simon, i premda je istu spavaću sobu retko viđao dvaput, sve mu je to bilo i te kako poznato. Pregorele noćne svetiljke i zapuštene kućne biljke, miris praška za rublje na jeftinim čaršavima neodgovarajuće veličine. A ona je uz to gajila i onu umetnički pretencioznu devojačku strast prema fotomontaži: blicom napravljene fotke prijatelja sa koledža i porodice nabacane između postera Šagala, Vermera i Kandinskog, Če Gevare, Vudija Alena i Semjuela Beketa. Tu ništa nije bilo neutralno, sve je izražavalo privrženost ili stav. Ta soba bila je svojevrsan proglaš, i Dekster njenu vlasnicu sa uzdahom prepozna kao jednu od onih devojaka koje reč „buržuj“ koriste kao uvredljivu. Bilo mu je jasno zašto bi reč „fašista“ mogla imati negativne konotacije, ali reč „buržuj“ mu se dopadala, kao i sve što uz nju ide. Sigurnost, putovanje, dobra hrana, lepi maniri, ambicija; za šta bi on to trebalo da se izvinjava?

Posmatrao je kako mu se dim vije iz usta. Opipavajući rukom u potrazi za pepeljarom, kraj kreveta je pronašao jednu knjigu. *Nepodnošljiva lakoća postojanja*, hrbata naboranog na „erotskim“ delovima. Nevolja sa tim vatreno individualnim

devojkama jeste u tome što su sve potpuno iste. Još jedna knjiga: *Čovek koji je svoju ženu pobrkao sa šeširom*. Gluperda, pomislio je, uveren da on takvu grešku nikada neće napraviti.

Sa svoje dvadeset tri godine, Dekster Mejhju nije imao ništa jasniju viziju budućnosti od Eme Morli. Nadao se da će biti uspešan, da će osvetlati obraz roditeljima i da će spavati sa više od jedne žene u isto vreme, ali kako sve to pomiriti? Želeo je da bude predmet članka u časopisima, i nadao se da će jednog dana doživeti retrospektivu svog rada, iako bez ikakve jasne predstave o tome šta bi taj rad mogao biti. Želeo je da živi život do daske, ali bez ikakvih neprijatnosti ili komplikacija. Želeo je da živi život tako da ako ga neko nasumice fotografise, ta fotografija bude kul. Važno je da sve izgleda kako treba. Provod: treba da bude mnogo provoda, a tuge tek onoliko koliko je zbilja neophodno.

Nije to bio bogzna kakav plan, i neke greške već su bile počinjene. To veče, na primer, zasigurno će ostaviti nepovoljne posledice: suze, neprijatne telefonske pozive i optužbe. Verovatno bi trebalo da odmagli odatle što je pre moguće, i on letimice pogleda u svoju odbačenu odeću spremajući se za bekstvo. Iz kupatila dopreše upozoravajuće tandrkanje i lupanje prastarog vodokotlića, i on brže-bolje vrati knjigu na mesto, pronašavši ispod kreveta malu žutu konzervu „kolman“ senfa koju je otvorio kako bi potvrdio da se u njoj, da, zaista nalaze kondomi, zajedno sa sitnim sivim ostacima jednog džointa, nalik mišjem izmetu. Budući da je ta mala žuta kutija sadržavala u sebi obećanje seksa i droge, on se ponovo ponada i odlučio da ostane bar još malo.

U kupatilu, Ema Morli obrisa sa ugla usana ostatke paste za zube u obliku polumeseca i upita se nije li sve to jedna užasna greška.

Eto je, posle četiri ljubavno jalove godine, napokon, napokon u krevetu s nekim ko joj se zaista dopada, ko joj se dopao još kada ga je prvi put videla, 1984. na nekoj žurci, i već za koji sat, on će otići. Verovatno zauvek. Teško da će je pitati da pođe s njim u Kinu, a ona ionako bojkotuje Kinu. Ali on je u redu, zar ne? Dekster Mejhju. Uistinu, podozreva da i nije baš toliko bistar, i da je malčice prezadovoljan sobom, ali popularan je i duhovit i – nema svrhe poricati – veoma naočit. Zašto je onda tako mušičava i zajedljiva? Zašto jednostavno ne može da bude samouverena i zabavna, kao one droljaste, živahne devojke s kojima on obično visi? Na prozorčetu kupatila videla je prvu jutarnju svetlost. Trezvenost. Počešavši se vrhovima prstiju po svojoj jezivoj kosi, iskreveljila se, zatim povukla lanac prastarog vodokotlića i uputila se nazad u sobu.

Iz postelje, Dekster ju je posmatrao kako se pojavljuje na vratima, u odori i četvrtastoj kapi s ravnim vrhom koje su morali da iznajme za svečanu dodelu diploma, s nogom oko do vratka kao u kakvoj igri zavođenja i svojom u rolnu smotanom diplomom u ruci. Zagledala se u njega preko naočara i navukla kapu nisko na oko. – Šta kažeš?

– Stoji ti. Sviđa mi se taj nonšalantni ugao. Sad je skini i vrati se u krevet.

– Neće ići. Ovo me je stajalo trideset funti. Hoću da ga iznosim za sve pare. – Zavrtela je odoru kao da je vampirski plašt. Dekster uhvati jedan njen kraj ali ona ga mlatnu urolanom diplomom, a zatim sede na rub postelje, sklopi naočare i ramenima smače odoru. Tek na časak uspeo je da ugleda njena naga leđa i oblina njene dojke pre no što se one izgubiše pod crnom majicom sa natpisom koji je zahtevao trenutno jednostrano nuklearno razoružanje. To je to, pomislio je. Ništa ne

ubija seksualnu želju bolje od dugačke crne majice s političkom porukom, sem možda onog albuma Trejsi Čepmen.

Pomiren sa sudbinom, dohvatio je njenu diplomu sa poda, srolao gumicu niz svitak i objavio: – Engleski jezik i istorija, Dvostruki bakalaureat s počastima, 1. klasa.

– Čitaj i plači, dečaće s diplomom druge klase. – Posegnula je za svitkom. – Ej, pažljivo s tim.

– Uramićeš je, je l' da?

– Mama i tata će dati da se od nje napravi poster. – Čvrsto ju je smotala, potapšavši je po krajevima. – I laminirani podmetači za tanjire. Mama će je istetovirati na leđima.

– Gde su ti uopšte roditelji?

– O, odmah tu u susednoj sobi.

Lecnuo se. – Bože, stvarno?

Nasmejala se. – Ne. Odvezli su se natrag u Lids. Tata misli da su hoteli za snobove. – Sklonila je svitak pod krevet. – A sad se mrdni malo – rekla je, gurkajući ga na hladnu stranu dušeka. Pustio ju je u postelju, donekle trapavo joj podvukavši ruku pod ramena, istraživački je ljubeći po vratu. Okrenula mu se licem, brade privučene grudima.

– Dekse?

– Mm.

– Hajde samo da se mazimo, važi?

– Naravno. Ako tako želiš – učtivo je kazao, mada zapravo nikada nije uviđao svrhu maženja. Maženje je za baba-tetke i plišane mede. Od maženja ga hvata grč. Najbolje je bilo odmah priznati poraz i otići kući što je pre moguće, ali ona mu je, kao da je to njena teritorija, smeštala glavu na rame, i neko vreme ležali su tako, kruti i sputani, pre no što je rekla:

– Ne mogu da verujem da sam rekla „mazimo“. Do vraga – *mazimo*. Izvini zbog toga.

Nasmešio se. – Nije strašno. Bar nisi rekla *vatamo*.

– *Vatamo* je prilično bezveze.

– Ili *vaćarimo*.

– *Vaćarimo* je odvratno. Obećajmo da se nikada, nikada nećemo *vaćariti* – kazala je, istog trena zažalivši zbog te opaske. Šta, zajedno? Čini se da su male šanse za to. Opet utonuše u tišinu. Pričali su, i ljubili se, proteklih osam sati, i oboje su osećali onaj težak umor koji čitavo telo sustiže u svitanje. U zaraslom stražnjem vrtu cvrkutali su kosovi.

– Obožavam taj zvuk – promumlao je u njenu kosu. – Kosovi u zoru.

– Ja ga mrzim. Tera me da mislim kako sam učinila nešto zbog čega ću zažaliti.

– Zato ga i volim – rekao je, ponovo ciljajući onaj tajanstveni, dopadljivi utisak. Časak docnije, dodao je: – Što, jesi li?

– Šta?

– Učinila nešto zbog čega ćeš zažaliti?

– Šta, misliš na ovo? – Stegla mu je ruku. – O, pretpostavljam da jesam. Još ne znam, u redu? Pitaj me ujutru. Što, jesi li ti?

Pritisnuo joj je usne na teme. – Naravno da nisam – kazao je i pomislio: *ovo nikada, nikada ne sme da se ponovi*.

Zadovoljna njegovim odgovorom, privila mu se bliže. – Trebalo bi malo da odspavamo.

– Zašto? Sutra nema ničega. Nema rokova, nema posla...

– Jedino čitav naš život, koji se pruža pred nama – pospano je rekla, upijajući njegov divan, topao, ustajao miris i istovremeno osetivši kako joj preko ramenâ prelazi drhtaj uznemirenosti na samu tu pomisao: nezavisan život odraslog. Ne oseća se kao odrasla osoba. Nikako za to nije spremna. Kao da se usred noći oglasio protivpožarni alarm, a ona stoji na ulici s na brzinu skupljenom odećom u naručju. Ako ne uči, šta treba da radi? Kako će ispuniti dane? Nije imala pojma.

Štos je u tome, rekla je sebi, biti odvažan i odlučan i promeniti nešto. Ne baš promeniti svet, samo ono malo oko sebe. Izaći u svet sa svojim dvostrukim bakalaureatom sa počastima, svojom strašću i novom električnom pisačom mašinom marke „smit korona“ i vredno raditi na... nečemu. Možda promeniti ljudima život umetnošću. Lepo pisati. Negovati prijateljstva, ostati veran svojim principima, živeti strasno i punim plućima i dobro. Steći nova iskustva. Voleti i biti voljen ako je ikako moguće. Jestu pametno. I tako to.

Nije to bogzna kakva životna filozofija; svakako nije filozofija koju s nekim može da podeli, ponajmanje s ovim čovekom, ali to je ono u šta veruje. Za sada je ovih prvih nekoliko sati nezavisnog odraslog života proteklo dobro. Možda će ujutro, posle čaja i aspirina, čak smoći hrabrosti da ga pozove nazad u krevet. Dotad će oboje biti trezni, što ništa neće olakšati, ali ko zna, mogla bi u tome i uživati. U onih nekoliko navrata kada je s mladićima odlazila u krevet, na kraju je uvek plakala ili se kikotala, i možda bi bilo lepo probati nešto između. Zapitala se ima li kondoma u konzervi od senfa. Nema razloga da ih ne bude, bili su tu poslednji put kada je proveravala: februar 1987, Vins, hemijski inženjer dlakavih leđa koji joj je istresao nos u jastučnicu. Veseli dani, veseli dani...

Napolju je počelo da se razdanjuje. Dekster je gledao kako ružičasta boja novog dana probljeskuje kroz teške zimske zavese iznajmljene zajedno sa sobom. Pazeći da je ne probudi, pružio je ruku, bacio opušak cigarete u šolju iz koje je pio vino i zagledao se u tavanicu. Sada su slabi izgledi da će zaspati. Umesto toga će tražiti obrasce na sivom premazu za plafon dok ona posve ne bude utonula u san, potom se iskrasti ne budeći je.

Razume se, ako sada bude otišao to će značiti da je više nikada neće videti. Zapitao se bi li mu zamerila i pretpostavio da bi: obično zameraju. Ali, da li bi on zamerio sebi? Četiri godine

sasvim se lepo snalazio i bez nje. Do sinoć je mislio da se zove Ana, a ipak na žurci nije mogao da prestane da je gleda. Zašto je dosad nije primetio? Proučavao joj je lice dok je spavala.

Lepa je, ali čini se da je to jedi. Njena riđe obojena kosa gotovo je namerno loše podšišana; verovatno se sama šišala pred ogledalom, ili ju je šišala Tili kako-se-već-preziva, ona bučna, krupna devojka s kojom deli ovaj stan. Koža joj se odlikuje bledom podbulošću što govori da je previše vremena provodila u bibliotekama ili u ispijanju krigli piva u pabovima, a kad stavi naočare deluje smušeno i preozbiljno. Brađa joj je mekana i blago bucmašta, premda je to možda samo salce iz detinjstva (ili sada nije baš umesno reći „bucmašta“ i „salce iz detinjstva“? isto kao što joj se ne bi moglo reći da ima straobalne grudi, čak i ako to jeste tačno, a da se sva ne uvredi).

Ostavi se sad toga, vrati se na lice. Vrh njenog lepog nosića neznatno se sjaji od masnoće, a čelo joj je istačkano sitnim bubuljicama, ali ako se to zanemari ne može se poreći da joj je lice – pa, lice joj je pravo malo čudo. Sada kada su joj oči zatvorene on shvata da se ne seća njihove tačne boje, već samo toga da su krupne i bistre i vesele, kao i dve bore na uglovi- ma njenih širokih usta, duboke zgrade koje se produbljavaju kada se smeje, što izgleda često radi. Glatki, ružičasto prošarani obrazi, mesnati jastučići koji izgledaju kao da bi bili topli na dodir. Nema ruža, već meke usne boje maline koje drži čvrsto zatvorene kada se smeje kao da ne želi da pokazuje zube, koji su malko prekrupni za njena usta, a uz to joj je još prednja gornja jedinica malčice okrnjena, što sve zajedno ostavlja utisak da nešto suzdržava, smeh ili neku duhovitu primedbu ili kakvu sjajnu internu šalu.

Ukoliko sada bude otišao, verovatno više nikada neće videti to lice, sem možda na nekom groznom okupljanju kroz deset godina. Ona će biti debela i razočarana i gundaće što se iskrao

bez pozdrava. Najbolje da ode tiho, i da se ne pojavljuje na okupljanjima. Ostavi to iza sebe i okreni se budućnosti. Ima tamo napolju još mnogo lica.

Ali upravo kada je odluka pala, njena usta se rastegoše u širok osmeh, i ne otvarajući oči ona upita:

– Pa, šta misliš, Dekse?

– O čemu, Em?

– O meni i tebi. Je li ovo ljubav, šta misliš? – i tiho se nasmeja, čvrsto spojenih usana.

– Samo spavaj, hoćeš li?

– Onda prestani da mi zuriš u nos. – Otvorila je oči, plavozelene, bistre i pronicljive. – Šta je sutra? – promrmljala je.

– Misliš danas?

– Danas. Ovaj vedri novi dan koji nas čeka.

– Petak. Ceo dan je petak. Sveti Svitun, kad smo već kod toga.

– Šta je to?

– Tradicija. Ako danas bude padala kiša, padaće i narednih četrdeset dana, ili čitavo leto, ili tako nešto.

Namrštila se. – To nema nikakvog smisla.

– I ne treba da ima. To je sujeverje.

– Ako gde bude padala kiša? Negde uvek pada kiša.

– Na grobu svetog Svituna. On je sahranjen pored Vinčesterske katedrale.

– Otkud ti sve to znaš?

– Išao sam tamo u školu.

– Izvinite, moliću lepo – promumlala je u jastuk.

– „Ako na Svituna počne liti/Nešto tra-la-la će biti.“

– Baš lepa pesma.

– Parafraziram.

Opet se nasmejala, zatim dremljivo podigla glavu. – Nego, Dekse?

– Em?

– Ako danas ne bude padala kiša?

– Aha?

– Šta radiš kasnije?

Reci joj da si zauzet.

– Ništa posebno – kazao je.

– Hoćemo li onda nešto da radimo? Ti i ja, mislim?

Pričekaj dok ne zaspi i onda se iskradi.

– Hoćemo. Važi – rekao je. – Hajde nešto da radimo.

Pustila je da joj glava ponovo padne na jastuk. – Novi novcati dan – promrmljala je.

– Novi novcati dan.